

ŚCIEŻKI DZIAŁANIA W RAMACH TRANSFORMACJI PRZEDSIĘBIORSTWA W KIERUNKU GOZ

1) Regeneracja

działania zmierzające do przejścia na odnawialne materiały oraz odnawialne źródła energii, w szczególności poprzez:

- ograniczenie ilości zużywanych materiałów pierwotnych w procesach własnych lub u konsumenta;
- przechodzenie na odnawialne źródła energii i materiały;
- ograniczenie stosowania materiałów niebezpiecznych i surowców krytycznych lub surowców trudnych do poddania procesom recyklingu;

2) Współdzielenie (dzielenie się ze współużytkownikami)

udostępnianie prywatnych zasobów lub produktów innym użytkownikom. Jest to także ponowne wykorzystanie produktów, o ile są one technicznie sprawne i dopuszczone do użytku oraz wydłużanie życia dóbr poprzez ich konserwację, naprawy i odpowiedni sposób projektowania dóbr, które zwiększają ich wytrzymałość, w szczególności poprzez:

- tworzenie platform współdzielenia, wymiany ;
- tworzenie symbioz przemysłowych;

3) Optymalizacja

działania ukierunkowane na zwiększanie wydajności i efektywności produktu oraz minimalizowania odpadów powstających w procesie produkcyjnym i łańcuchu dostaw, w szczególności poprzez:

- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów;
- odzysk i ponowne wykorzystanie szeroko rozumianych odpadów;
- ekoprojektowanie przewidujące możliwość łatwiejszego utrzymania, naprawy, modernizacji, recyklingu;
- rozwój usług oraz procesów mających na celu powszechne wykorzystanie produktów ubocznych;

4) Zamykanie obiegów (Zapętlanie)

dążenie do utrzymania komponentów i produktów w obiegu zamkniętym poprzez ich regenerację, ponowne wykorzystanie dóbr, recykling materiałów, odzysk surowców, w szczególności poprzez:

- zmiany w zarządzaniu przepływem materiałów umożliwiające ich obieg zwrotny w procesie poprzez recykling, przetworzenie, modyfikację;

- wydłużanie cyklu życia produktu, wydłużanie okresu użytkowania produktu

5) Wirtualizacja

działania, w ramach których eliminowane są przedmioty materialne poprzez dostarczenie ich funkcjonalności w innej postaci – konkretnej użyteczności wirtualnej (dematerializacja) w szczególności poprzez:

- przekształcenie produktu w usługę lub usługi;
- wirtualizację usług, produktów (dematerializacja bezpośrednia);
- posiadanie dóbr wirtualnych, dematerializacja pośrednia;

6) Wymiana – zastępowanie dotychczasowych technologii i materiałów nowymi, innowacyjnymi i zaawansowanymi, niezbędnymi do prawidłowego wdrożenia modelu GOZ-transformacji.